

פעם בארבע שנים נערכת ההצגה הגדולה ששמה

גוג ונגוג

שהחוקי אותם במשך קרוב ל-20 שנה תחת מישטר של מימשל צבאי, ושהקים — אחרי ביטולו הפורמלי — מישטר סמוי של כפייה, קיפות, הפלייה והשפלה יומיומיים.

איראל שרון ורסאל איתן הם הניכוי המערך וכך גם משה שמיר וצבי שילוח, המטוה לסילוק כל הערבים מן הארץ, וכך גם יובל נאמן וחבורתו. ה"מערך גרלו טיפה ומימן את המוסדות שבהם גדלו חיים דרוקמן וחנן פורת. המערך המציא את אברהם שפירא והפך אותו לגביר, ומסר ליוסף בורג את המתכוון לסלטיהאפרסקים.

הוא הנציג החוקי של הפלסטינים. הפער הערתי-כלכלי נוצר בימי המערך, בימי המערך גדלה בארץ שיכבה טפילית של פרוטקציונרים, ששרדו הון כביר מקופת הציבור. אם אחדים מהם היו כפויי-טובה וטיפחו לאחר מכן את הליכוד, אין זה משנה רבר. ההון השחור, המהווה בין רבע לשליש מכל המשק הישראלי, נוצר בימי המערך, האחראי לשיטת-המיסוי הנפסדת, המשחררת את העשירי רים מתשלום מס.

קצין בכיר של צה"ל למיפקרת הפלאנגות, שם חזה ב-1976 בטבח תל-אל-זעתר, שקדם בשש שנים לטבח צברה ושאתילא. המערך הוא שפתח בהתערבות בלבנון, ועל כן היה זה אך טיבני שיצביע בעד מילחמת-הלבנון ב-1982. את סעד חראר וחבורת הסוכנים השכירים שלו המציא שר-הביטחון של המערך, שימעון פרס. המערך הוא שפתח בנזופת-ההתנחלות בשטחים הכבושים, ולא רק לאורך הירדן. יגאל אלון הקים את קריית-ארבע, ביתר המטרופים בדרום, ושימעון פרס את קרום, ביתר גוש-

את הניתוח הטוב ביותר של הבחירות הבאות שמעתי מפי יריד. או שהמערך יקבל 51 מנדטים והליכוד 49, או שהליכוד יקבל 51 מנדטים והמערך 49. אחרי הבחירות הם יקימו ממשלת-אחדות לאומית. השאלה היחידה שתוכרע בבחירות היא אם ראשיה-הממשלה הבא יהיה שימעון פרס, כשסגנו יהיה יצחק שמיר, או ראשיה-הממשלה יהיה יצחק שמיר, כשסגנו יהיה שימעון פרס. האם למען השאלה הזאת כראי לערוך את כל הקירקס הזה, ולהוציא את כל המיליארדים? שובכניסו את פרס ושמיר לתוך זירת-איגרוף, יתנו להם כספות ויגידו להם להתאגף. מי שינצח לפי נקודות יהיה ראשיה-הממשלה."

אפשר בהחלט לטעון כי בכל השטחים האלה הגדיל הליכוד עשות אחרי שתפס את השלטון, כאשר קיבל לידיו את השרביט במירוץ-השליחים, הגביר הליכוד את הקצב. זה נכון. אפשר לציין זאת — בתנאי שזוכרים כי הליכוד רץ באותו ה"מסלול".

אמנם, בחיים המדיניים קובעת לא רק האידעויות, אלא גם הכמות. 100 התנחלויות גרועות מ-80, מילחמה גדולה גרועה ממילחמה קטנה, אלף עלוקות המוצצות את דמך גרועות מ-999. בהחלט, זהו שיקול לגיטימי, ואל נשכח אותו. אבל אל נמנה את עצמנו. הבחירה בין הליכוד למערך היא בבחירה בין זאב יותר גדול ובין זאב פחות גדול. אין זאת בחירה בין זאב וגיראפה.

ואל נטעה גם בהגדרות. המערך אינו ליכוד כ"כפי שנטען. הליכוד הוא מערך כ"כ, כי זכות היוצרים על כל השיטות האלה מגיעה למערך, בגילגוליו השונים.

הבחירה במרכז מיפלגת-העבודה: פולני, מארוקאי וגם צבר

האפולוגטים השבירים אומרים: זה היה פעם. עכשיו יש מערך חדש. במשך שבע שנים ארוכות שיקם שימעון פרס את המיפלגה. השנים במידבר האופוזיציוני זיקקו אותה. יש כוחות חדשים ורעננים. פרס ראוי להוקרה על עמלו הסבלני והמפרך, הבלתי-נלאה, הנתריש.

שום דבר לא קרה במיפלגת-העבודה בשבע השנים הרוות, וגם לא במערך כולו. אותן הפנים הישנות, העייפות, עתירות-הכישלון, ניבטות מן הראי, וגם הראי ישן ודהוי.

ביירה היחידה שבה יכולה אופוזיציה לפעול במלוא שיעור קומתה — הזירה הפרלמנטרית — נחל המערך כישלון חרוץ. סיעתו היתה ונשארה סיעה עלובה, חסרת רעיונות, חסרת כוח-לחיימה.

את כהונת הכנסת הנוכחית קיצר המערך באמצעות קנוניה עם מיליונר זר, שהיה זקוק לכסף — ואכן, השטח היחיד שבו מצטיין המערך של פרס מאז ומעולם הוא שטח המאניפולציות.

אילו חזר המערך השנה לשילטון, היה זה אותו המערך שסולק ממנו עליידי המוני ישראל. שמאסו בו. ההצגה היתה נמשכת כדיוק באותה הנקודה שבה הופסקה ב-1977.

אם כן, מדוע יש בכלל סיכוי כזה? ששוט מאוד: בינתיים נמאס הליכוד. הוא המשיך באותן השיטות הנפסדות, אך ביתר מרץ וביתר דבקות-במשימה, ועל כן גרם לאסונות גדולים יותר — מילחמה גדולה יותר, אינפלציה גדולה יותר, התנחלות גדולה יותר.

אם תקופת רבין נראית עתה יותר סימפאטית מאשר תקופת בנימין נתניה, הרי אין זה מפני שבניענד השתנה ההיסטוריה. פשוט הוכח שאין רע מוחלט. תמיד יש רע יותר. המערך לא השתקם ולא השתפר. הוא לא יצא מן הבויג שלו. מה שקרה הוא שהליכוד שקע בבויג עמוק יותר.

(המשך בעמוד 16)

בימי המערך הפכה ההסתדרות שיפחה של הממשלה. כאיגוד צהוב חסרי-שיניים, מקיימת ההסתדרות חברות כלכליות ענקיות, המתנהלות על-פי עקרונות קפיטליסטיים טהורים, כלי כל זיקה כלשהי לציבור חברי-ההסתדרות, כלי ביקורת כלשהי. כמעסיקה ענקית מודהה ההסתדרות לחלוטין עם האינטרסים של המעסיקים נגר העובדים. למראית-עין יש הבדל בין "הפשרה הטרייטוריאלי" והאופציה הירדנית של המערך והארץ-ישראל השלמה של הליכוד, אך במשך עשר שנות שילטון המערך אחרי מילחמת-ששת-הימים לא נמצא אף מדינאי ערבי אחר שיסכים לנהל משא-ומתן עם ממשלת-המערך על סמך תוכנית-אלון, וגם כיום רוחה המלך חוסיין את תוכנית המערך בשתי ידי, נקבע כי אש"ף

חלקתי על שיטה זו, המכניסה לפוליטיקה יסוד של אלימות. הצעתי שתחת תחרות-איגרוף תבוא הטלת-מטבע. עץ או פאלי. המנצח יהיה ראשיה-הממשלה, המפסיד יהיה סגן-ראשיה-הממשלה. אך חרוץ מזה, הסכמתי להערכת ירידי.

בר הצבענו בשבוע שעבר על הסימטריה המזורה, שנוצרה כאילו מעצמה בצמרת שתי המיפלגות. נדמה כאילו יר אחת הקימה את שני המשולשים, העומדים בראש שני הגושים היריבים.

בראש כל אחת משתי השלישיות עומד יהודי סולני, שהגיע לארץ בשנות ה-30. שימעון פרס-קיסרס יתחרה עם יצחק יזרניצקי-שמיר.

מתחת לשני הוותיקים-יוצאי-פולין עומדים שני מארוקאים נכנעים, שוויתרו על ההתמורדות. יצחק נבון הוא מצאצאי המארוקאים הוותיקים, בעוד שרודף לוי הוא איש העליה המארוקאית החדשה. אך הם ממלאים תפקידים דומים מאוד בשתי המיפלגות: קישוט של פולקלור מזורחי, אנשים האמורים לייצג את "המצפון החברתי". אסקופות נדרסות. עבדים כנעניים.

השלישי בשלישייה בכל אחד משני הגושים הוא צבר אשכנזי מתוסכל, בעל עבר צבאי מפואר, בן לעולל-ירוסיה — יצחק רבין, שהתמודד כעבר, ואיראל שרון, המתמודד הפעם ללא סיכוי. סימטריה כזאת אינה יכולה להיות מיקרית. היא נובעת, כלי כל ספק, ממקורות תיקרקעיים משותפים. היא משקפת את יחסיה-הכוחות המעמריים-החברתיים-פסיכולוגיים בחברה הישראלית העכשווית.

ויש בה עוד לקח: בין שני הגושים אין הבדל מהותי. הם דומים זה לזה להפליא.

למען האמת, אין כלל צורך בסימטריה כה סימלית, כדי לעמוד על הרמיון שבין הגושים. די בויכרון נורמלי.

בשבועות הקרובים נשמע במקומים הצרחניים על ההבדלים התהומיים בין השניים, על ההכרעה הגורלית ביניהם, על הצלת המדינה מידי הליכוד הנורא או מן המערך הבוגדני. הרבה פירוטומאים שכירים יאמצו את מוחם כדי לגלות את ההבדלים המיקרוסקופיים ביניהם, כדי לנפח אותם לממדים קוסמיים.

טוויירל-דום וטוויירל-דו, שני השמנים המצחיקים של "עליסה בארץ הפלאות", (מבעד למראה), הםכמו גוג ומנגוג, לפני שהגלים העכורים של תעמולת-המיליארדים יציפו אותנו, וישתקו כליל את יכולתנו הגות מחשבה כלשהי, כראי לאמץ קצת את הויכרון ולערוך רשימה.

חיש מהר נגלה כי בשום שטח לא המציא הליכוד סאטנט חדש. הוא ששוט פיתח את הסאטנטים של המערך, אשר לו — ולו בלבד — מגיעה הבכורה.

את הקשר בין ישראל והפלאנגות בלבנון יצר המערך. ממשלת-המערך היא ששלחה